

Калиновський Б.В.,

к.ю.н., доцент, заступник начальника кафедри
конституційного та міжнародного права
Національної академії внутрішніх справ

РЕФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ МІСЦЕВОЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В РОЗРІЗІ СУЧАСНОЇ КОНСТИТУЦІЙНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Проаналізовано сучасні підходи реформування місцевої публічної влади, обґрунтовано необхідність удосконалення конституційної моделі адміністративно-територіального устрою, пропонуються зміни до законодавства, спрямовані на оптимізацію взаємодії органів державної виконавчої влади з органами місцевого самоврядування України.

Проанализировано современные подходы реформирования местной публичной власти, аргументировано необходимость усовершенствования конституционной модели административно-территориального устройства, предложены изменения в законодательство, направленные на оптимизацию взаимодействия органов государственной исполнительной власти с органами местного самоуправления Украины.

Analysis of modern approaches to reform of the local public authority, the need to improve the constitutional model of the administrative-territorial division, proposed changes to legislation aimed at optimizing the interaction between the executive authorities and bodies of local self-government in Ukraine.

Постановка проблеми. Розвиток вітчизняного конституціоналізму вимагає значних зусиль органів державної влади, органів та посадових осіб місцевого самоврядування, правників-науковців щодо пошуку та впровадження в законодавство і практику державного будівництва ефективних моделей організації та функціонування місцевої публічної влади, ключовим елементом якої є місцеве самоврядування.

Однією з важливих складових конституційної реформи має стати вдосконалення місцевого самоврядування, адже з часу ухвалення Основного Закону України та базових для місцевого самоврядування нормативно-правових актів, його розвиток фактично зупинився на рівні територіальних громад, переважна більшість яких, у свою чергу, через надмірну подрібненість і надзвичайно слабку фінансову базу, виявилася неспроможною ефективно виконувати повноваження місцевого самоврядування. Наслідок цього - низька якість публічних послуг, що надаються громадянам на місцевому рівні, депопуляція сільського населення (скорочення на 1% щорічно), деградація сільських територій. Відносно спроможним є лише самоврядування міст обласного значення, оскільки воно базується на більш-менш достатній фінансовій, інфраструктурній та кадровій основах [1]. Очевидно, що об'єктивні процеси розвитку України визначатимуть подальше прискорення темпів урбанізації, що спричинить зростання чисельності міського населення, розширення меж

міст, ускладнить вирішення проблем забезпечення жителів відповідною інфраструктурою, соціальними послугами.

За даними Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України із 12 тисяч існуючих територіальних громад більше половини - з чисельністю жителів менше 3 тис. чоловік, з яких: 4809 територіальних громад - менше однієї тисячі жителів, 1129 територіальних громад – до 500 чоловік. Більшість з них не мають виконавчих органів місцевих рад, як це передбачено чинним законодавством, а отже - бюджетних установ, комунальних підприємств тощо. Місцеві ради таких територіальних громад фактично не можуть реалізовувати надані їм законом повноваження. Дотаційність 5419 місцевих бюджетів становить понад 70%, а 483 територіальні громади на 90% утримуються за рахунок коштів державного бюджету [2].

Модель місцевого самоврядування окреслилася із закріпленням цього інституту в Конституції 1996 року та прийняттям у 1997 році базового Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», ратифікацією Європейської хартії місцевого самоврядування. Далі пішли хвилі очікуваних сподівань реформування та розчарування й відступу від нього: спроби проведення адміністративної реформи у 1998 – 2000 роках; прийняття нової редакції закону про місцеве самоврядування у 2001 – 003 роках; так званого другого етапу конституційної (закон № 3207-1) та адміністративно-територіальної реформ у 2004 – 2006 роках; нарешті – сучасного конституційного процесу, спрямованого на удосконалення територіальної організації місцевої публічної влади.

На сфері місцевого самоврядування негативно позначається відсутність національної стратегії розвитку місцевого самоврядування в Україні. Водночас слід зауважити, що за останні роки в Україні вже було здійснено декілька спроб на концептуальному рівні вирішити проблеми розвитку місцевого самоврядування. Йдеться передусім про Програму державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні, затверджену Президентом України (2001р.), Концепцію державної регіональної політики (2001р.), Концепцію Програми законодавчого забезпечення розвитку місцевого самоврядування (2002р.), Державну стратегію регіонального розвитку на період до 2015 року, які ухвалив Кабінет Міністрів України. Окремі заходи, передбачені у названих програмних документах, частково реалізовані, однак відчутного поступу у розвитку місцевого самоврядування це не додало.

Протягом останніх років неодноразово робилися спроби оптимізувати територіальну організацію влади держави та реформувати місцеве самоврядування, що знайшло своє відображення у відповідних державних стратегічних та програмних документах. Проте невизначеність і суперечність деяких положень Конституції України від 28 червня 1996 року, відсутність на сьогоднішній день спеціального закону про адміністративно-територіальний устрій загострюють суперечності між теорією і практикою, а також породжують низку проблем у даній сфері.

Ступінь наукової розробки теми. В Україні дослідження явища місцевого самоврядування як специфічного рівня влади розпочалося відразу після проголошення її незалежності. Відправною точкою в цьому процесі стало прийняття Конституції України від 28 червня 1996 р., яка остаточно демонтувала радянську систему організації влади, що зумовило появу цілого ряду наукових досліджень, присвячених місцевому та регіональному самоврядуванню, адміністративно-територіальному устрою.

Аналіз стану наукової розробки проблем адміністративно-територіального устрою та організації місцевої публічної влади у вітчизняній літературі показав, що українськими вченими вже створено підґрунтя для її подальшого дослідження. Вагомий внесок у висвітлення окреслених питань зробили М.А. Баймуратов [3], О.В. Батанов [4], В.І. Борденюк [5], В.В. Кравченко [6], І.Б. Коліушко [7], В.С. Куйбіда [8], Н.Р. Нижник [9], М.О. Пухтинський, С.Г. Серьогіна [10], В.А. Яцюк та ін. За результатами цих досліджень сформульовано чимало теоретичних положень та висновків, які в цілому правильно відображають напрямки розв'язання існуючих проблем. Разом з тим, утворення Конституційної асамблеї, метою якої є підготовка змін до Конституції України, вимагає прискорення наукових досліджень шляхом удосконалення конституційної моделі організації і функціонування місцевої публічної влади в Україні.

Метою статті є аргументація необхідності реформування конституційно-правового статусу органів місцевої публічної влади, насамперед, органів місцевого самоврядування в Україні в розрізі сучасного конституційного процесу, а також обґрунтування важливості внесення змін до розділів IX (Територіальний устрій України) і XI (Місьцеве самоврядування).

Виклад основного матеріалу. Указом Президента України від 17 травня 2012 року №3328/2012 було створено Конституційну асамблею, яка покликана бути «мозковим центром» конституційної реформи та мати високий ступінь незалежності від політичного впливу. Важливим питанням є механізм внесення змін до Основного Закону України, адже існуючі законодавчі положення щодо цього питання приносять конфліктність у цей принциповий конституційно визначений механізм. Так, у чинній редакції Конституції України відсутнє положення щодо порядку прийняття нового Основного Закону. Доречно наголосити, що Верховна Рада України, приймаючи Конституцію України 28 червня 1996 року, діяла в конституційний спосіб, спираючись на закріплене за нею повноваження Конституцією УРСР 1978 року – прийняття Конституції України (п. 2 ч. 3 ст. 97).

Принциповим є положення про необхідність остаточного схвалення змін до Конституції України саме на наступній черговій сесії Верховної Ради України, тобто після тієї, на якій парламент попередньо схвалить законопроект (ст. 155 Конституції). Отже логічно, що зміни до Конституції України мають вноситися парламентом одного скликання. Втім практика показала наявність суперечностей з цього питання. Так, 23 грудня 2005 р. Верховна Рада України V скликання попередньо схвалила проект Закону України про внесення змін до Конституції України щодо вдосконалення

системи місцевого самоврядування (реєстр. № 3207-1) і направила його на експертизу до Конституційного Суду України (постанова № 3288-IV від 23 грудня 2005 р.). Проте висновок щодо конституційності цього законопроекту (за винятком деяких його положень) Конституційний Суд України надав лише 15 січня 2008 р., тобто тоді, коли вже функціонував парламент VI скликання. Виникає запитання: що повинна була робити Верховна Рада VI скликання? [11, с. 91-92] Адже позиція Конституційного Суду України відносно вирішення справи щодо внесення змін до Конституції є наступною: «Законопроект про внесення змін до Конституції України... може розглядатися Верховною Радою України лише за наявності висновку Конституційного Суду України про те, що законопроект відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України» [12]. Щодо прийняття Конституції та законів України шляхом проведення референдуму, то з цього приводу Конституційний Суд України у своїх рішеннях від 27 березня 2000 року та 05 жовтня 2005 року визначив, що внесення змін до Конституції України можливе лише в порядку, передбаченому її розділом XIII, тобто або безпосередньо парламентом, або за його обов'язковою участю, коли при зміні I, III або XIII розділів Конституції України рішення Верховної Ради затверджується референдумом. В цьому аспекті досить актуальним є прийняття Закону України «Про всеукраїнський референдум» від 06 листопада 2012 р. № 5475-VI, у якому введено поняття «конституційний референдум», що в свою чергу визначається як форма реалізації Українським народом свого права визначати конституційний лад в Україні шляхом прийняття нової редакції Конституції України на всеукраїнському референдумі. Виходячи з цього, а також зважаючи на п. 1 ч. 3 ст. 3 Закону України «Про всеукраїнський референдум» предметом конституційного референдуму можуть бути питання про схвалення нової редакції Конституції України, внесення змін до Конституції України, скасування, втрату чинності чи визнання нечинним закону про внесення змін до Конституції України. Отже, перш за все, необхідно чітко визначитись із процедурою внесення змін до Конституції України, що забезпечить їх легітимність і сприятиме їх швидкому впровадженню у практику державотворення.

Основний Закон України містить ряд норм та окремий розділ про місцеве самоврядування. Значна кількість правових норм закріплена у першому розділі, який визначає основи конституційного ладу. Такий підхід означає, що місцеве самоврядування є одним із інститутів, які становлять основи конституційного ладу України. Як акт вищої юридичної сили та основоположна нормативно-правова гарантія місцевого самоврядування, Конституція України закладає основи у правовий механізм функціонування держави у сфері місцевого самоврядування. Конституційні засади місцевого самоврядування можна умовно поділити на норми, якими: визнається місцеве самоврядування в Україні; визначається призначення місцевого самоврядування; закріплюється механізм та регулюється організація і діяльність місцевого

самоврядування; закріплюється економічна основа місцевого самоврядування; закріплюються територіальні межі місцевого самоврядування; встановлюється компетенція місцевого самоврядування з деяких питань; передбачаються державні гарантії місцевого самоврядування; закріплюються права жителів на місцеве самоврядування та забороняються обмеження прав на місцеве самоврядування.

Враховуючи високий рівень життя людей і організації місцевої влади в країнах Європи, безумовно є необхідність гармонізації законодавства України із законодавствами країн - членів Європейського Союзу, а також реалізації в Україні принципів, вироблених практикою функціонування місцевого самоврядування в цих державах. Названі принципи досить повно відображені в Європейській хартії місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року - документі Ради Європи, який розроблений як дороговказ для держав у питанні розбудови місцевої публічної влади, зокрема місцевого самоврядування. Водночас слід зауважити, що цей документ після ратифікації Україною 11 вересня 1997 року, став частиною національного законодавства України уже з 1 січня 1998 року [9, с.113].

Слід наголосити, що публічна влада може здійснюватися двома шляхами: безпосередньо населенням (народом у цілому чи територіальними громадами) або через відповідні інституції, які називаються органами публічної влади. У залежності від форм публічної влади розрізняють органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Органи публічної влади являють собою досить жорстку, внутрішньо узгоджену і взаємопов'язану у своїх елементах систему. Система органів публічної влади в Україні - це сукупність установлених Конституцією України органів державної влади та місцевого самоврядування, що забезпечують захист прав, свобод і законних інтересів громадян, безпеку держави і суспільства, вирішують питання соціально-економічного та культурного будівництва.

Таким чином, Конституція України чітко розмежовує дві системи органів публічної влади – органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Сьогодні і в Україні активно ведеться дискусія щодо необхідності адміністративно-територіальної реформи і реформи місцевого та регіонального управління, тобто удосконалення місцевої публічної влади. Процес реформування зумовлює необхідність уважного ставлення до існуючих регіональних особливостей і проблем, а також територіальної самоідентифікації громадян при формуванні та здійсненні державної політики, у законодавчій та правозастосовній діяльності. При цьому слід зазначити, що тенденції регіоналізації, які спостерігаються в країнах світу, прийшли на зміну жорсткому централізму національних держав і отримали різні прояви: інституційний, адміністративно-територіальний, функціонально-компетенційний, бюджетно-фінансовий, лінгвістичний тощо. Процеси регіоналізації відбуваються у Великій Британії, Німеччині, Італійській Республіці та інших країнах і мають свої особливості та свої небезпеки, що значною мірою пов'язано з історією тієї чи іншої держави та регіональною і національною ідентичністю. Для України сьогодні важливо

вивчити апробовані практики реформування місцевої публічної влади, враховуючи водночас і національні традиції.

Крім того, в Україні та в більшості передових країн Європи спостерігається різне розуміння проблем місцевої демократії. Так, європейська концепція місцевого самоврядування започаткована на принципах демократичного правління, що передбачає не конфронтацію між центральною владою і регіонами, а оптимальне співіснування їх для найкращого забезпечення потреб жителів. В Україні ж досі ще чітко не окреслено місце місцевого самоврядування у системі публічної влади, не визначено чітко сферу компетенції, в якій дії та рішення органів місцевого самоврядування не можуть бути скасовані чи оскаржені на предмет доцільності, а підлягають оскарженню виключно на предмет законності.

Теперішня модель територіальної організації влади в Україні реалізується через систему «політичного та економічного двовладдя»: діють призначені з центру місцеві державні адміністрації й обрані населенням органи та посадові особи місцевого самоврядування. Фактично штучно створено соціально непросту ситуацію конкуренції, коли обидві структури змагаються за і без того обмежені фінансові та інші матеріальні ресурси, а також за контроль над власністю.

Чинна в Україні модель місцевого самоврядування унеможлиблює реалізацію багатьох принципів місцевого самоврядування, вироблених практикою західноєвропейських держав (зокрема таких, як субсидіарність; самостійність у вирішенні питань, що віднесені до відання місцевого самоврядування; свобода ініціативи в межах закону).

На наш погляд, передумовою впровадження в життя задекларованих засад місцевого самоврядування є перебудова системи організації влади і управління на дійсно демократичних засадах, що неминуче приведе до позитивної зміни чинної моделі місцевого самоврядування. Найважливішим завданням у цьому плані є проведення реальної адміністративно-територіальної реформи з одночасною децентралізацією влади, яку до сьогодні практично не вдалося здійснити.

Крім того, основними проблемами наявного адміністративно-територіального устрою України є:

1. Існуюча схема адміністративно-територіального устрою являє собою складну невпорядковану ієрархічну структуру. В Україні ще залишаються так звані «матрьошки», коли в межах території однієї адміністративно-територіальної одиниці розташовані інші. Так, на території 64 міст обласного значення знаходяться ще 202 інші адміністративно-територіальні одиниці.

2. Недосконалість понятійного апарату. Положення Конституції України містять поняття «адміністративно-територіальна одиниця» і «населений пункт», що спричиняє певну плутанину в розумінні і змістовному навантаженні цих понять. Тому чітке законодавче визначення

і розмежування цих понять – одне з першочергових завдань у формуванні ефективної та дієвої територіальної організації влади.

3. Невизначеність механізму та застарілість критеріїв для формування районів, віднесення населених пунктів до категорії сіл, селищ, міст. Сьогодні ці питання регулюються ще Положенням про порядок розв'язання питань адміністративно-територіального устрою Української РСР, затвердженим Указом Президії Верховної Ради УРСР від 12 березня 1981 року.

У процесі формування місцевої та регіональної політики необхідно відмовитися від все ще існуючої традиції - реформувати місцеве самоврядування згори, під контролем центрального державного апарату та в його інтересах. Місцева і регіональна політика повинна передбачити відмову від жорсткого адміністрування, її мета має полягати у гармонізації інтересів центру й регіонів, у забезпеченні останнім умов для самореалізації.

Без сумніву, адміністративна реформа, яка включає і реформу територіального устрою, має посилити інституційні, адміністративні та фінансові можливості місцевого самоврядування. Важливо наголосити, що при проведенні будь-якої реформи необхідно поставити чітку мету, а також задіяти оптимальні та реальні заходи по її здійсненню. Тому при проведенні адміністративно-територіальної реформи мають бути враховані такі вимоги: повна і виключна компетенція та спроможність органів місцевої публічної влади одного територіального рівня виконувати надані їй повноваження; нерозривність території адміністративно-територіальної одиниці, тобто виключити можливість наявності анклавів; адміністративний центр територіальної одиниці має бути максимально близько розміщеним до її географічного центру; узгодженість кількості одержувачів публічних послуг із галузевими нормами навантаження на бюджетні установи та їх фінансуванням; взаємодоповнення – досягти цивілізованої пропорції між багатими та бідними складовими, вузькоспеціалізованими населеними пунктами та територіями з диверсифікованими функціями, що сприятиме територіальній справедливості та доступу до публічних послуг.

Здійснення реформи місцевого самоврядування одночасно з реформою адміністративно-територіального устрою з урахуванням демократичних засад дозволить підвищити ефективність здійснення єдиної державної політики на всіх територіальних рівнях, досягти гармонійного поєднання загальнодержавних та місцевих інтересів, сприяння становленню та розвитку місцевого самоврядування.

Як свідчить досвід європейських держав, зокрема: Республіки Польща, Італійської Республіки, Королівства Данії, Королівства Норвегії, Німеччини, Великої Британії, Греції та інших, реформування систем адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування не може бути розведено в часі. Адміністративно-територіальна реформа, насамперед, пов'язана з процесом децентралізації, яка є змістом реформи місцевого самоврядування для Європи.

Водночас, варто зазначити, що до питання реформування місцевого самоврядування необхідно підходити системно. По-перше, слід дати науково обґрунтоване визначення системи адміністративно-територіального устрою України, до складу якого мають входити лише адміністративно-територіальні одиниці. У чинній Конституції (стаття 133) вони змішуються з поселеннями (селами, селищами, містами), що дезорганізовує адміністративно-територіальну систему. По-друге, з огляду на нинішні реалії потрібно дати обґрунтоване конституційне визначення громади, яка має подвійну природу – адміністративно-територіальної одиниці і певної територіальної спільноти, а також свою територіальну основу. По-третє, необхідно із збереженням нинішнього статусу районних та обласних рад передбачити створення їхніх виконавчих органів з одночасною зміною статусу відповідних місцевих державних адміністрацій щодо виконання ними переважно контрольних-наглядових функцій. Усе це дасть реальну можливість здійснення політики децентралізації [13].

Ключовими питаннями при здійсненні конституційної реформи системи місцевого самоврядування та, фактично, встановлення адміністративно-територіального устрою має бути деталізовано і чітко визначено: рівень децентралізації владних повноважень, визначення чіткої схеми розподілу повноважень між органами місцевої публічної влади на територіальному рівні; формування достатньої матеріально-фінансової і бюджетної бази для всіх територіальних громад; закріплення конституційно-правового статусу і рівнів адміністративно-територіального устрою; встановлення меж, сучасних критеріїв утворення і зміни адміністративно-територіальних одиниць.

Висновки. Законодавче забезпечення реформи територіального устрою та місцевого самоврядування повинно мати комплексний характер і виходити із ідеології його цілісності, нового алгоритму конституційно-правового регулювання відносин у сфері місцевого і регіонального розвитку та адміністративно-територіального устрою на всіх рівнях законодавчого забезпечення. Вищим рівнем є саме конституційно-правовий, а отже для проведення системної реформи місцевого самоврядування та територіального устрою необхідно внести відповідні зміни до окремих статей Основного Закону України. Після того має бути проведено робота на законодавчо-спеціалізованому рівні, а саме: є ухвалення ряду законодавчих актів (нові закони про адміністративно-територіальний устрій, про місцеве самоврядування, про місцеві державні адміністрації, про місцевий референдум), прийняття нормативно-правових актів про систему консультацій державної влади та місцевого самоврядування через асоціації органів місцевого самоврядування. Після законодавчого закріплення принципів організації та функціонування органів та посадових осіб місцевого самоврядування необхідно змінити галузеве законодавство, що пов'язано з питаннями бюджетної, податкової політики, а також охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення, житлово-комунального господарства. Саме такий алгоритм проведення

реформи територіального устрою та місцевого самоврядування видається оптимальним і найбільш продуктивним.

Функції територіальних органів виконавчої влади, державних адміністрацій на місцях, в першу чергу, мають бути контролюючими над органами місцевого самоврядування в сфері прийняття рішень, які можуть призвести до банкрутства територіальної громади, чи рішеннями, які не належать до їх компетенції. Другою функцією органів виконавчої влади на місцях повинна бути опіка державними програмами, які фінансуються з державного бюджету і відповідальною за які є держава.

Важливим завданням конституційної реформи є також створення правових умов добровільного об'єднання територіальних громад, в яких утворюються дієздатні органи місцевого самоврядування, спроможні виконувати законодавчо визначені повні та виключні власні, а також делеговані державою повноваження.

Особливе місце в процесі реформування місцевої публічної влади займає питання кадрової політики, спроможності службовців місцевого самоврядування реалізовувати належні їм конституційні повноваження; окремо стоїть питання щодо підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад.

Використані джерела:

1. Проект Концепції реформування місцевого самоврядування в Україні (підготовлено Асоціацією міст України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://municipal.gov.ua/articles/show/article/55>.
2. Концепція реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні від 4 травня 2012 року [Електронний ресурс] / Сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу: http://ion.gov.ua/index.php?option=com_k2&view.
3. Баймуратов М. А. Объектный состав публичной самоуправленческой (муниципальной) власти: телеологические установки, идентификация, конституционно-правовая регламентация / М.А. Баймуратов; Т.М. Буряк – Сумы, 2007. – 232 с.
4. Батанов О. В. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики : [монографія] / Батанов О. В. ; відп. ред. М. О. Баймуратов. – К. : Юридична думка, 2010. – 656 с.
5. Борденюк В.І. Місцеве самоврядування та державне управління: конституційно-правові основи співвідношення та взаємодії: монографія. / Борденюк В.І. / – К.: Парламентське вид-во, 2007. – 576 с.
6. Кравченко В. В. Муніципальне право України : [навч. посіб.] / В. В. Кравченко, М. В. Пітцик. – К. : Атіка, 2003. – 672 с.
7. Коліушко І.Б. Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні: монографія / Коліушко І.Б.. – К.: Факт, 2002. – 284 с.
8. Куйбіда В.С. Конституційно-правові проблеми міського самоврядування в Україні / Куйбіда В. С. – Львів : Літопис, 2001. – 375 с.
9. Адміністративна реформа в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи: монографія / за заг. ред. Н.Р. Нижник, Н.Т. Гончарук. – Д.: Моноліт, 2009. – 384 с.
10. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / С. Г. Серьогіна (ред.); Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Х. : Право, 2005. – 255 с.

11. Барабаш Ю. Конституційна реформа і стабільність конституційного ладу: конфліктологічно-правовий аналіз системного взаємозв'язку / Ю.Барабаш // Право України. 2012. – № 1-2. – С. 77-97.
12. Рішення Конституційного Суду України від 9 червня 1998 р. № 8-рп/98 (справа щодо внесення змін до Конституції України) // Офіційний вісник України. – 1998. - № 23. – Ст. 118.
13. Пухтинський М. Реформа місцевого самоврядування – це концепція плюс політична воля [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/1027/>.

Рецензент: к.ю.н., доцент Приходько Х.В.

УДК 342.553 (477)

Кислун В.В.,

аспірант кафедри конституційного права і правосуддя
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

ПРАВОВОЙ СТАТУС ДЕПУТАТА МОСКОВСКОЙ ГОРОДСКОЙ ДУМЫ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

Статус депутата Московської міської Думи має багато спільного зі статусом депутата місцевої ради в Україні. Є також і певні відмінності, які обумовлені, по-перше, федеративним устроєм Російської держави, а також наявністю депутатської недоторканності, постійним характером здійснення депутатських повноважень, дуже малою чисельністю депутатського корпусу. Також має велике значення те, що Московська міська Дума є органом державної влади суб'єкта Російської Федерації і з 2001 року по сьогоднішній день не є органом місцевого самоврядування. Чисельність депутатів Московської міської Думи є недостатньою і потребує певного збільшення.

Статус депутата Московской городской Думы имеет много общего со статусом депутата местного совета в Украине. Есть также и определенные отличия, которые обусловлены, во-первых, федеративным устройством Российского государства, а также наличием депутатской неприкосновенности, постоянным характером осуществления депутатских полномочий, очень малой численностью депутатского корпуса. Также имеет большое значение то, что Московская городская Дума является органом государственной власти субъекта Российской Федерации и с 2001 года по сегодняшний день не является органом местного самоуправления. Численность депутатов Московской городской Думы является недостаточной и требует определённого увеличения.

Status of Deputies of Moscow City Duma has much in common with the status of local council deputies in Ukraine. There are also some differences that are caused, first, the march of the Russian federal state, the existence of parliamentary immunity, the permanent nature of parliamentary powers, a very small number of deputies. Also of great importance that the Moscow City Duma is a public authority subject of the Russian Federation and from 2001 to today is not the local government. The number of deputies of Moscow City Duma is inadequate and requires a substantial increase.